

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

B.Ed. પ્રવેશ પરીક્ષા : 2011

સામાજિક વિજ્ઞાન

: સૂચના :

Form No.

--	--	--	--	--

આપને 150 વસ્તુલક્ષી (Objective) બહુવિકલ્ય પ્રશ્નો ધરાવતી પ્રશ્ન પુસ્તિકા તથા ઉત્તરપત્ર (OMR Sheet) આપવામાં આવેલ છે. આ પ્રશ્નપત્ર A અને B વિભાગમાં વહેંચાયેલું છે. પ્રશ્નપત્ર કુલ 3 કલાકનું રહેશે. વિભાગ Aમાં એક એક ગુણના 100 પ્રશ્નો અને વિભાગ Bમાં તમે પસંદ કરેલ કોઈ એક શાળાકીય વિષયના એક એક ગુણના 50 પ્રશ્નો છે. તેનો પ્રશ્નક્રમ 101 થી 150 રહેશે. પાર્ટ-Bમાંથી (Subject Competence) માંથી કોઈ એક વિષયની પરીક્ષા આપવી ફરજિયાત છે.

પાર્ટ-B વિષયાંગો : (01) ગુજરાતી, (02) હિન્દી, (03) અંગ્રેજી, (04) ગણિતશાસ્ત્ર,

(05) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી, (06) સામાજિક વિજ્ઞાન, (07) સંસ્કૃત

નીચેની સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચી ઉત્તરપત્રમાં વિગતો ભરો :

(1) આપે આપનું સાચું નામ, પિનકોડ સાથેનું સરનામું આપેલી ખાલીજગ્યામાં નોંધવાનું રહેશે. આપે બોલપેનથી ઉત્તરપત્ર પર આપના હસ્તાક્ષર અને તારીખ નોંધવાની રહેશે. ઉત્તરપત્ર પર આપેલી ખાલીજગ્યામાં નિરીક્ષકે હસ્તાક્ષર અને તારીખ નોંધેલા છે કે નહીં તે ચોકસાઈ કરી લેશો. ઉત્તરપત્રના ઉત્તરોમાં નિશાની કરવા માટે આપ માત્ર વાદળી/કાળી બોલપેનનો જ ઉપયોગ કરવાનો છે. (2) સંખ્યાદર્શક અંકમાં આપે આપનો પ્રવેશ કોઈ નંબર અને પરિક્ષાકેન્દ્રોનો કોડ નંબર દર્શાવવાનો રહેશે. આ માટે આનુસંગિક O સંપૂર્ણપણે ભરાયેલો હોવો જોઈએ. (3) દરેક પ્રશ્નની સાથે ચાર વિકલ્પો આપેલા છે. જેમના ક્રમ A, B, C અને D છે દરેક પ્રશ્નમાંથી આપ જેને સાચો વિકલ્પ માનતા હોય તેવા વિકલ્પ સૂચક ક્રમઅક્ષર ધરાવતા O ને વાદળી/કાળી બોલ પેન વડે સંપૂર્ણપણે ભરાયેલ હોવો જોઈએ. (4) એક પ્રશ્નનો બે ઉત્તરો આપ્યા હશે તો કોઈ ગુણ મળશે નહિં તેથી એક જ યોગ્ય ઉત્તર પસંદ કરવાનો રહેશે.	(5) તમારે કોઈ એક પ્રશ્નની પાછળ વધુ સમય બગાડવો જોઈએ નહિં જો તમને કોઈ પ્રશ્ન અધરો લાગે તો તેને છોડીને બીજા પ્રશ્ન તરફ ચાલ્યા જાઓ. બધા ઉત્તરો લખ્યા પછી જો સમય વધે તો પછી નહીં આપેલ પ્રશ્નના ઉત્તર માટે પ્રયત્ન કરો. (6) કાચુ કામ (Rough Work) પ્રશ્નપત્રમાં જ કરવાનું છે. કાચા કામ માટે અલગ કાગળનો ઉપયોગ કરવાનો નથી. (7) જો કોઈ ઉમેદવાર કોઈ પણ પ્રકારની ગેરરીતિ કરતો જાણાશે તો ખંડ નિરીક્ષક તેને તરત જ પરીક્ષામાંથી ઉઠાડી મૂક્શે તથા તે બી. એડ્. પ્રવેશ માટે ગેરલાયક ઠરશે. (8) તમને એક વખત ઉત્તરપત્ર આપ્યા બાદ, પુનઃ નવું ઉત્તરપત્ર મળશે નહીં તેથી તમારા ઉત્તરો કાળજીપૂર્વક નોંધશો. (9) ઉત્તરપત્રમાં Admission form no., category code, subject code & Exame code કાળજીપૂર્વક નોંધવા.

પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરપત્ર ખંડ નિરીક્ષકને પરત કરવાના રહેશે.
પ્રશ્નપત્ર જમા ન કરાવનાર પ્રવેશ માટે ગેરલાયક ઠરશે.

SPACE FOR ROUGH WORK

PART-A

Q. No. 1 to 100

Read the following passage carefully and choose the most suitable answer from the options given under each question.

When the old and New cities of Jerusalem Were reunited in 1967, a recently Widowed Arab Woman, Who had been living in old Jerusalem since 1948, Wanted to see once more the house in Which she formerly lived. Now that the city was one, She searched for and found her old home. She knocked on the door of the apartment and Jewish Widow came to the door and greeted her. The Arab woman explained that she had lived there until 1948 and Wanted to look around. She was invited in and offered Coffee. The Arab woman said, "When I lived here, I hid some valuables. If they are still here, I will share with you half and half". The Jewish woman refused. "If they belonged to you and are still here, they are yours". After much discussion back and forth, they entered the bathroom, loosened the floor planks and found a hoard of gold coins. The Jewish woman said, "I shall ask the government to let you keep them". She did and permission was granted.

The two widows visited each other again and again and one day. Arab Woman told her, "you know, in the 1948 fighting here, my husband and I were so frightened that we ran away to escape. We grabbed our belongings, took the children and each fled separately. We had a three month old son. I thought my husband had taken him and he thought I had. Imaging our grief When we were reunited in old Jerusalem to find that neither of us had taken the child".

The Jewish Woman turned pole and asked the exact date. The Arab woman named the date and hour and Jewish widow told her ; "My husband was one of the Israeli troops that entered Jerusalem. He came into this house and found a baby on the floor.

At that moment a twenty year old Israeli Soldier in uniform walked into the room and the Jewish women broke down in tears. "This is your Son".

The Jewish window asked the Arab mother, "Look, we are both widows living alone. Our children are grown up. This house has brought you Luck. You have found your son or our son. Why don't we live together?" And they do.

- (1) When did the old and New cities of Jerusalem united ?
(A) 1948 (B) 1967
(C) 1949 (D) 1960

(2) Why did the Arab woman want to see her former house again ?
(A) For coins (B) For silver coins
(C) For golden coins (D) For cash money

(3) Where was a hoard of gold coins ?
(A) Kitchen (B) Drawing room
(C) Balcony (D) Bathroom

(4) The Jewish Woman's husband was a
(A) Soldier (B) Teacher
(C) Doctor (D) Engineer

(5) The Arab woman had left a three year old son at
(A) New house (B) Old house
(C) City (D) Street

- (19) જો $AZ=26$, $BY=50$ તો $CX=?$ (કેટલા થાય)
- (A) 82 (B) 52
(C) 72 (D) 62
- (20) નીચેનામાંથી ક્યો વિકલ્પ જૂથની બહારનો છે ?
- (A) એફાઈટ (B) મોતી
(C) હીરો (D) કોલસો
- (21) એક અરીસામાં ધડિયાળનો કાંટો 9:30 નો સમય બતાવે છે ખરેખર કેટલા વાગ્યા હશે ?
- (A) 3:30 (B) 2:30
(C) 6:30 (D) 5:10
- (22) ચાર છોકરાઓ ફોટો પડાવવા માટે એક બાંકડા પર બેઠા છે જેમાં હિતુ મિતુની ડાબી બાજુ છે અને હસુ મિતુની જમણી બાજુ છે મિતુ અને હસુની વચ્ચે હરી છે, તો ફોટોગ્રાફમાં ડાબી બાજુથી બીજુ કોણ હશે ?
- (A) મિતુ (B) હિતુ
(C) હસુ (D) હરી
- (23) નીચેની શ્રેષ્ઠીમાં કયું પદ ખોટું છે ?
36, 72, 45, 38, 81
- (A) 72 (B) 45
(C) 38 (D) 81
- (24) એક ચિદિયાધરમાં કેટલાક કબૂતર અને સસલાં છે. જો તેમનાં માથાં ગણવામાં આવે તો તેની સંખ્યા 100 થાય છે, જો પગ ગણવામાં આવે તો 290 થાય છે, તો સસલાની સંખ્યા કેટલી ?
- (A) 45 (B) 55
(C) 35 (D) 65
- (25) શિક્ષક માટે સૌથી પહેલી અનિવાર્ય બાબત કઈ છે ?
- (A) વર્ગ શિસ્ત (B) વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓ
(C) વિભયવસ્તુ પરની પકડ (D) શિક્ષણકાર્ય માટે પૂરતો સમય
- (26) એક દાદરમાં ત્રીજે પગથિયેથી વચ્ચેના પગથિયે પહોંચવા ચાર પગથિયા ચડવા પડે તો તે દાદરાને કુલ કેટલા પગથિયા હોય ?
- (A) બાર (B) તેર
(C) ચૌદ (D) સાત
- (27) નીચેનામાંથી અસંબંધ શબ્દ જોડ શોધો.
- (A) દવાખાનું-ડોક્ટર (B) કોર્ટ-વકીલ
(C) ચોર-ડાકુ (D) સ્કૂલ-શિક્ષક
- (28) જો કોઈ સાંકેતિક ભાષામાં BANK ને CCOM લખવામાં આવે તો CLERK ને કેમ લખવામાં આવશે ?
- (A) DNETL (B) DOFSL
(C) DNFSM (D) DHFTL
- (29) 'કોઈ પોપટ ગાતો નથી પણ કેટલાક પોપટ વાત કરી શકે છે.' જો એમ હોય તો નીચેનામાંથી સાચો જવાબ શોધો.
- (A) કેટલાક પોપટ ગાઈ શકે છે. (B) બધાજ પોપટ ગાઈ શકે છે.
(C) બધા પોપટ વાતચીત ન કરી શકે. (D) કેટલાક પોપટ વાતચીત કરે પણ ગાઈ ન શકે.
- (30) નીચેની શ્રેષ્ઠી પૂરી કરો.
121, _____, 169, 196, 225
- (A) 132 (B) 136
(C) 144 (D) 151
- (31) વિદ્યાર્થીનો સામાજિક વિકાસ જાણવા શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ ?
- (A) બુદ્ધિમાપન (B) મુલાકાત
(C) સામાજિકતાનો આલેખ (D) પ્રયોગ

- (32) પ્રાચીન ભારતીય શિક્ષણમાં ક્યા વાદનું પ્રલુટ્વ હતું ?
 (A) પ્રકૃતિવાદ (B) આદર્શવાદ
 (C) અસ્તિત્વવાદ (D) વ્યવહારવાદ
- (33) પ્રાથમિક કક્ષાએ શિક્ષણ માટેની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિ કઈ ગણી શકાય ?
 (A) પ્રશ્નોત્તરી (B) સમસ્યા ઉકેલ
 (C) વ્યાખ્યાન (D) ડિયા દ્વારા શિક્ષણ
- (34) તમારા મતે અભ્યાસક્રમ સંરચનામાં કોનો મત સૌથી વધુ જરૂરી છે ?
 (A) વિભય શિક્ષકો (B) વાલીઓ
 (C) તજ્જ્ઞો (D) વિદ્યાર્થીઓ
- (35) ગ્રામ્ય વિસ્તારના પ્રતિભાશાળી બાળકો માટે ચાલતી શાળાઓ ક્યા નામે ઓળખાય છે ?
 (A) જવાહર વિદ્યાલય (B) નવોદ્ય વિદ્યાલય
 (C) શિશુવિહાર (D) કેન્દ્રીય વિદ્યાલય
- (36) નીચેનામાંથી પ્રસારમાનનું માપ કયું છે ?
 (A) મદ્યક (B) મદ્યસ્થ
 (C) પ્રમાણવિચલન (D) બહુલક
- (37) વિદ્યાર્થીઓના પૂર્વજ્ઞાનની ચકાસણી માઈક્રોટીચીંગના ક્યા કૌશલ્ય દ્વારા સૌથી વધુ યોગ્ય રીતે થઈ શકે છે ?
 (A) પ્રશ્નોત્તરી (B) સુદૃઢીકરણ
 (C) વિભયાભિમુખ (D) ઉદાહરણ
- (38) શિક્ષકને શ્રેષ્ઠ કાર્ય કરવાની પ્રેરણા નીચેના પૈકી કઈ બાબત આપે છે ?
 (A) કાર્યસંતોષ (B) ઉચ્ચપદ
 (C) વેતન (D) બઢતી
- (39) ગુજરાતમાં માઈક્રોટીચીંગ પ્રાયોગિક ધોરણે સૌપ્રથમ ક્યાં અમલમાં મૂકાયું હતું ?
 (A) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ (B) ગુજરાત યુનિવર્સિટી
 (C) સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી (D) એમ. એસ. યુનિવર્સિટી
- (40) માઈક્રોટીચીંગ કેવો અભિગમ છે ?
 (A) જ્ઞાનલક્ષી (B) કૌશલ્યલક્ષી
 (C) વિશિષ્ટતાલક્ષી (D) કાર્યલક્ષી
- (41) બહિર્મુખી વ્યક્તિનું લક્ષણ કયું છે ?
 (A) ઘણા મિત્રો ધરાવે છે. (B) નેતૃત્વ પસંદ કરે છે.
 (C) સ્વભાવ મિલનસાર હોય છે. (D) આ બધાં જ
- (42) શિક્ષક પોતાના વર્ગની શૈક્ષણિક સિદ્ધિની સરખામણી અન્ય વર્ગ સાથે ક્યા માપ દ્વારા શ્રેષ્ઠ રીતે કરી શકે ?
 (A) મદ્યક (B) મદ્યસ્થ
 (C) બહુલક (D) પ્રમાણ વિચલન
- (43) શિક્ષકને વર્ગખંડની સમસ્યાઓ ઉકેલવામાં શું મદદરૂપ થાય છે ?
 (A) અભિક્ષમિત અધ્યયન (B) સિસ્ટમ અભિગમ
 (C) ડિયાત્મક સંશોધન (D) નવીનીકરણ
- (44) 24, 18, 20, 22, 28, 24 નો મદ્યસ્થ શો થાય ?
 (A) 20 (B) 23
 (C) 22 (D) 24
- (45) તમારા મતે વિદ્યાર્થી પરથી પરીક્ષાનો બોજ દૂર કરવા શું કરવું જોઈએ ?
 (A) પરીક્ષા રદ કરવી (B) પરીક્ષાનો સતત મહાવરો કરાવવો
 (C) માત્ર MCQ પ્રશ્નો જ પૂછવા (D) સતત સર્વચાહી મૂલ્યાંકન કરવું

- (46) સિદ્ધિપ્રેરણાનો સિદ્ધાંત કોણે આખ્યો હતો ?
 (A) અબાહમ મેસ્લો (B) કવાઈટ એલન
 (C) મેકલેલેન્ડ (D) પાવલોવ

(47) વિદ્યાર્થીએ શીખેલી બાબત લાંબા સમય સુધી યાદ રહે એ માટે શું કરવું જોઈએ ?
 (A) ગોખાણપણી (B) પુનરાવર્તન
 (C) વિહુંગાવલોકન (D) અતિઅધ્યયન

(48) પ્રકૃતિ દ્વારા શિક્ષણનો વિચાર કોણે આખ્યો હતો ?
 (A) ગાંધીજી (B) રાધાકૃષ્ણન
 (C) સ્વામી વિવેકાનંદ (D) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

(49) હાલમાં શિક્ષણમાં કેન્દ્ર સ્થાને કોને મૂકવાની હિમાયત કરવામાં આવે છે ?
 (A) વિદ્યાર્થી (B) શિક્ષક
 (C) અભ્યાસક્રમ (D) પરીક્ષાપદ્ધતિ

(50) અભિક્ષમિત અધ્યયનના મુખ્ય કેટલા પ્રકાર છે ?
 (A) 2 (B) 3
 (C) 4 (D) 5

(51) $3M - 2\bar{X}$ શાનું સૂત્ર છે ?
 (A) મધ્યક (B) મધ્યસ્થ
 (C) બહુલક (D) વિસ્તાર

(52) વિદ્યાર્થીની અધ્વર્યેશી અભ્યાસ છોડી દેવાની ઘટનાને શું કહે છે ?
 (A) સ્થિરતા (B) અપવ્યવ
 (C) સ્થગિતતા (D) અસર્ફળતા

(53) વિદ્યાર્થીની શૈક્ષણિક સિદ્ધિ પર શું અસર કરે છે ?
 (A) ભુદ્ધિ (B) વલણ
 (C) રસ (D) આ બધાં જ

(54) તમારા વર્ગમાં વારંવાર વર્ગવ્યવસ્થાના પ્રશ્નો ઉદ્ભવે છે, તો તમે શું કરશો ?
 (A) કડક સાજ (B) આચાર્યને ફરિયાદ
 (C) શિક્ષણ પદ્ધતિમાં પરિવર્તન (D) વર્ગનેતાની નિમણૂંક

(55) 38, 31, 32, 31, 33, 31 માં બહુલકનું માપ કયું ગણાય ?
 (A) 32 (B) 31
 (C) 33 (D) 38

(56) શિક્ષકે બાળક માટે શું બનવું જોઈએ ?
 (A) વડીલ (B) નેતા
 (C) વાલી (D) માર્ગદર્શક

(57) શિક્ષક સજ્જતા માટે સૌથી વધુ અનિવાર્ય ઘટક કયો છે ?
 (A) વ્યક્તિત્વ (B) વિભયવસ્તુ પ્રભુત્વ
 (C) પહેરવેશ (D) વાક્યાંશ

(58) આપેલ પ્રાપ્તાંકો પૈકી નાનામાં નાના અને મોટામાં મોટા પ્રાપ્તાંક વચ્ચેના તફાવતને શું કહે છે ?
 (A) સરેરાશ (B) પ્રમાણ વિચલન
 (C) વિસ્તાર (D) ચૂલનાંક

(59) પ્રાચીન શિક્ષણનું અંતિમ લક્ષ્ય શું હતું ?
 (A) જ્ઞાનપ્રાપ્તિ (B) મોક્ષપ્રાપ્તિ
 (C) સંપત્તિપ્રાપ્તિ (D) સંસ્કારપ્રાપ્તિ

(60) તમારા મટે પ્રાથમિક શિક્ષણ કઈ ભાષામાં આપવું જોઈએ ?
 (A) પ્રાદેશિક ભાષા (B) રાષ્ટ્રીય ભાષા
 (C) ભાત્ર્ભાષા (D) અંતરરાષ્ટ્રીય ભાષા

- (61) 'Education' શબ્દ કઈ ભાષામાંથી ઉત્તરી આવ્યો છે ?
 (A) ગ્રીક (B) લેટિન
 (C) રશિયન (D) રોમન
- (62) તમારા મતે બાળક પર સૌથી વધુ અસર કોણ કરી શકે છે ?
 (A) મિત્રો (B) વાતાવરણ
 (C) શિક્ષક (D) પુસ્તકો
- (63) પ્રાચીન ભારતીય સમાજ, સંસ્કૃતિ અને શિક્ષણનો મૂળ આધાર ક્યો હતો ?
 (A) વેદો (B) મહાકાવ્યો
 (C) ઉપનિષદો (D) આ બધાં જ
- (64) નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ક્યારે તૈયાર થઈ હતી ?
 (A) 1980 (B) 1986
 (C) 1988 (D) 1990
- (65) શિક્ષક વિદ્યાર્થીમાં શું વિકસાવી શકે ?
 (A) આત્મવિશ્વાસ (B) આત્મનિર્ભરતા
 (C) સ્વ-અધ્યયનની ટેવ (D) આ બધાં જ
- (66) "શિક્ષણની" ની તાલીમ આપતી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના નિયમનની જવાબદારી કઈ એજન્સી નીભાવે છે ?
 (A) NCET (B) NCERT
 (C) NIEPA (D) CTE
- (67) સેમિનારનું આયોજન શા માટે કરવામાં આવે છે ?
 (A) વર્તમાન સમસ્યાઓના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવા
 (B) શૈક્ષણિક સામગ્રીઓ, પુસ્તકો કે વર્કબુક તૈયાર કરવા
 (C) સૂચિત વિષય પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરવા
 (D) બિન અનુભવી શિક્ષકોને તાલીમ પુરી પાડવા
- (68) કઈ સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિ શારીરિક વિકસની પ્રવૃત્તિ છે ?
 (A) અંદર અને બાહ્ય ખેલકૂદ (B) પ્રવાસ અને પર્યટન
 (C) પ્રાથમિક સારવાર (D) લોકનૃત્ય
- (69) જલદા કશાએ પ્રાથમિક શાળાઓના વ્યવસ્થાપનની જવાબદારી કોની છે ?
 (A) DEO (B) DPEO
 (C) DO (D) DDO
- (70) PTA શું છે ?
 (A) શિક્ષક-વાલી સંઘ (B) વાલી-શિક્ષક સંઘ
 (C) વિદ્યાર્થી-શિક્ષક સંઘ (D) શિક્ષક-વિદ્યાર્થી સંઘ
- (71) હાજરીપત્રકમાં બિમાર વિદ્યાર્થીની નોંધ ક્યા અક્ષરથી થાય છે ?
 (A) P (B) A
 (C) L (D) S
- (72) અધ્યયનને અસર કરતી મુખ્ય ત્રણ કક્ષાઓ પૈકી નીચેનામાંથી કઈ નથી ?
 (A) વિષયવસ્તુ (B) શિક્ષક
 (C) વિદ્યાર્થી (D) વાતાવરણ
- (73) શિસ્ત નીચેના પૈકી કઈ બાબત પર ભાર મૂકે છે ?
 (A) સમૂહ નિયંત્રણ (B) જૂથ નિયંત્રણ
 (C) સ્વ નિયંત્રણ (D) પર નિયંત્રણ
- (74) EQ એટલે શું ?
 (A) સામાજિક આંક (B) બુદ્ધિ આંક
 (C) સાંવેણિક આંક (D) આધ્યાત્મિક આંક

- (75) અપાનૂકુલિત વ્યક્તિનું લક્ષણ છે.
 (A) આનંદી (B) ઉદ્ઘત
 (C) પ્રેમાળ (D) ચિંતાતુર
- (76) સરાસરીને બીજા ક્યા નામથી ઓળખાય છે ?
 (A) મધ્યસ્થ (B) મધ્યક
 (C) પ્રમાણ વિચલન (D) બહુલક
- (77) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ કઈ સાલમાં મુકાઈ ?
 (A) 1967 (B) 1969
 (C) 1968 (D) 1970
- (78) ગુજરાત રાજ્યમાં પ્રાથમિક શિક્ષકોની પૂર્વ સેવાકાલીન અને સેવાકાલીન તાલીમની જવાબદારી કઈ એજન્સી પાસે છે ?
 (A) SECRT (B) CTE
 (C) DIET (D) DPEP
- (79) ગ્રામ્ય શિક્ષણ સમિતિનું ટૂંકું નામ શું છે ?
 (A) VCE (B) VEC
 (C) SST (D) GSS
- (80) સ્કીનરના મત મુજબ શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન એટલે શું ?
 (A) વર્તન અને ચેતનાનું વિજ્ઞાન (B) વાતાવરણ અને પ્રવૃત્તિઓનું વિજ્ઞાન
 (C) વર્તનનું શુદ્ધ વિજ્ઞાન (D) વર્તન અને અનુભવોનું વિજ્ઞાન
- (81) નીચેના પૈકી કઈ બાબત સાચી નથી ?
 (A) વૃદ્ધિ ચોકક્સ મર્યાદામાં જ થાય છે. (B) વિકાસ સંકુલ પ્રક્રિયા છે.
 (C) વિકાસ માટે વૃદ્ધિ થવી આવશ્યક છે
 (D) વૃદ્ધિ પર વાતાવરણ અને વારસો બને પરિબળો અસર કરે છે.
- (82) સામાન્ય વ્યક્તિનો બુદ્ધિઅંક કેટલો હોય છે ?
 (A) 110-119 (B) 90-109
 (C) 80-89 (D) 70-79
- (83) અપાનૂકુલિત વ્યક્તિનું લક્ષણ કયું છે ?
 (A) સંતોષપ્રદ અને ખુશહાલ જીવન
 (B) પરિસ્થિતી અનુસાર જીવનશૈલીમાં પરિવર્તન
 (C) વાતાવરણમાં અપેક્ષા મુજબનું અપરિવર્તન
 (D) જરૂરીયાત
- (84) અંતમુખી વ્યક્તિનું લક્ષણ નથી.
 (A) સ્વભાવે શરમાળ (B) સ્વભાવે ડરપોક
 (C) આત્મચિંતન કરનાર (D) સત્તાનો શોખ
- (85) સ્કીનરનું પ્રદાન ક્યા ક્ષેત્રે મહત્વનું છે ?
 (A) કારક અભિસંધાન (B) શાસ્ત્રી અભિસંધાન
 (C) આંતરસૂજ (D) પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયન
- (86) સામાન્ય રીતે બાળકને જૂદું બોલતા અટકાવવા માટે શું કરી શકાય ?
 (A) પરોક્ષ સમજ આપવી (B) નેતૃત્વની તાલીમ આપવી
 (C) પ્રત્યક્ષ સમજ આપવી (D) સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરવો
- (87) નીચેના પૈકીનો ક્યો સિદ્ધાંત પ્રેરણાનો મુખ્ય સિદ્ધાંત નથી ?
 (A) હેતુલક્ષી (B) જરૂરીયાતલક્ષી
 (C) શાનાત્મક (D) સંવેદનાત્મક
- (88) વિદ્યાર્થીની સામાજિકતા જાણવા ક્યા સાધનનો ઉપયોગ કરી શકાય
 (A) રેટિંગસ્કેલ (B) એક્સિસ્ટ
 (C) સામાજિકતામિતી (D) ઓળખયાદી

- (89) વર્તમાન સમયમાં મુલ્યાંકનની કઈ પદ્ધતિ અમલમાં મુકાઈ છે.
 (A) CCE (B) CBSC
 (C) CBCS (D) CEC

(90) “હું મારા શિક્ષકના જેવુ જ વર્તન કરું છું, તેમાં શું ખોટું કર્યું” આ વિધાન કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ છે ?
 (A) સ્થાનાંતર (B) તાદાત્મય
 (C) યોકિતકીકરણ (D) ક્ષતિપૂર્તિ

(91) શિક્ષકનું કયું સંકેત શાબ્દીક અને અશાબ્દીક સંયુક્ત છે ?
 (A) કેન્દ્રીયકરણ (B) આરોહ-અવરોહ
 (C) હાવભાવ (D) હલનયલન

(92) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચે થતો શાબ્દિક વ્યવહાર એટલે શું ?
 (A) શિક્ષણ વ્યવહાર (B) વ્યક્તિ વ્યવહાર
 (C) સમૃદ્ધ વ્યવહાર (D) વર્ગ વ્યવહાર

(93) પ્રશ્નપત્ર રચતી વખતે બલ્યૂપ્રિન્ટમાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?
 (A) પ્રશ્નપ્રકાર (B) હેતુઓ
 (C) વિધયવસ્તુ (D) A, B, C, તમામ

(94) શાળાકક્ષાએ સામાન્ય રીતે ગણતરી કરવા કયું માપ વધારે ઉપયોગી થાય છે ?
 (A) મદ્યક (B) મદ્યસ્થ
 (C) સંયુક્તત (D) બહુલક

(95) અધ્યયન એટલે _____ પરિણામ રૂપે વર્તનમાં થતો કાયમી ફેરફાર
 (A) વૃદ્ધિ (B) પૂર્વનુભવો
 (C) શારીરિક વિકાસ (D) માનસિક વિકાસ

(96) અધ્યયન એ કેવી પ્રક્રિયા છે ?
 (A) સ્થિર (B) મર્યાદિત
 (C) આજીવન (D) આંશિક

(97) અધ્યયનની પૂર્વ શરત શું છે ?
 (A) સિદ્ધિ (B) વૃદ્ધિ
 (C) પરિવર્તન (D) પ્રેરણા

(98) કયા પરિવર્તનો અધ્યયન નથી ?
 (A) માનસિક વિકાસના કારણે આવતાં પરિવર્તનો
 (B) સ્નાયિક અને શારીરિક વિકાસના કારણે આવતાં પરિવર્તનો
 (C) ભાવાત્મક વિકાસના કારણે આવતાં પરિવર્તનો
 (D) બોધાત્મક વિકાસના કારણે આવતાં પરિવર્તનો

(99) કેવી પ્રક્રિયાઓ અધ્યયન નથી ?
 (A) પ્રતિક્ષિપ્ત ડિયાઓ (B) માનસિક ડિયાઓ
 (C) તાલીમી ડિયાઓ (D) પ્રાણીની ડિયાઓ

(100) કયા વર્ષની વયજૂથની વ્યક્તિઓમાં માનસિક પરિપક્વતા શ્રેષ્ઠ હોય છે ?
 (A) 8 થી 12 વર્ષની વયજૂથ (B) 12 થી 16 વર્ષની વયજૂથ
 (C) 20 થી 26 વર્ષની વયજૂથ (D) 16 થી 20 વર્ષની વયજૂથ

PART-B

Q. No. 101 to 150

06- सामाजिक विज्ञान

114. પૃથ્વી સપાઠી પર કેટલા ટકા જળવિસ્તાર છે ?
 (A) 70 ટકા (B) 72 ટકા
 (C) 71 ટકા (D) 74 ટકા
115. હિમાલયમાં આવેલું કયું શિખર વિશ્વનું સૌથી ઉંચુ છે ?
 (A) માઉન્ટ એવરેસ્ટ (B) કંચન જંગા
 (C) નંદાદેવી (D) પેગુમોમા
116. વાસ્કો-દ-ગામા કયા દેશનો વતની હતો ?
 (A) સ્પેનનો (B) ફ્રાન્સનો
 (C) પોર્ટુગલનો (D) ઇટલીનો
117. કોણી ખાલસાનીતિના કારણે ભારતમાં ધ્યાં રાજ્યો ખાલસા થયાં હતાં ?
 (A) ડેલહાઉસીની (B) વેલેસ્લીની
 (C) હેસ્ટિંગ્ઝની (D) વિલિયમ બેન્ટિકની
118. સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીનો જન્મ ગુજરાતમાં મોરબી પાસેના કયા ગામમાં થયો હતો ?
 (A) પડધરી (B) માળિયા
 (C) લોઘિકા (D) ટંકારા
119. નીચેના પૈકી કયા નેતા જહાલવાદી હતા ?
 (A) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે (B) ગંગાધર ટિળક
 (C) અરવિંદ ધોષ (D) બિપિનચંદ્ર પાલ
120. 'હિન્દ છોડો'નો ઐતિહાસિક ઠરાવ 1942ની કઈ તારીખે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) 8, ઓગસ્ટ (B) 15, ઓગસ્ટ
 (C) 9, ઓગસ્ટ (D) 16, ઓગસ્ટ
121. અંગ્રેજોએ સૌ પ્રથમ કયા શહેરમાં કોઈ સ્થાપી હતી ?
 (A) રાજકોટ (B) અમદાવાદ
 (C) સુરત (D) ભરૂચ
122. ભારતમાં રેલવેની શરૂઆત સૌ પ્રથમ કયાં થઈ હતી ?
 (A) મુંબઈ અને પૂજો વચ્ચે (B) મુંબઈ અને થાણા વચ્ચે
 (C) મુંબઈ અને દિલ્હી વચ્ચે (D) મુંબઈ અને જયપુર વચ્ચે
123. રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાનની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
 (A) ધારાસભ્યો (B) રાજ્યપાલ
 (C) રાષ્ટ્રપતિ (D) વડાપ્રધાન
124. શિક્ષક દિવસની ઉજવણી કયા દિવસે થાય છે ?
 (A) 5, સપ્ટેમ્બર (B) 10, સપ્ટેમ્બર
 (C) 4, સપ્ટેમ્બર (D) 8, સપ્ટેમ્બર
125. ભારતની સૌથી મોટી નદી કઈ છે ?
 (A) નર્મદા (B) કાવેરી
 (C) સાબરમતી (D) ગંગા
126. અમેરીકા નામ કયા ખલાસીના નામ પરથી પડ્યું છે ?
 (A) અમેરિકન વસ્પુચી (B) અમેરિકો વેલીગાન
 (C) અમેરિગો વસ્પુચી (D) અમેરોન
127. આજાદી પછી ભારતે કઈ વિદેશનીતિ અપનાવી હતી ?
 (A) અસ્થિત્વની (B) બિનજોડાણની
 (C) સહઅસ્થિત્વની (D) સર્વર્ધમ સમભાવની
128. સંયુક્ત રાષ્ટ્રો(UN) ની સ્થાપના કયારે થઈ હતી ?
 (A) 1945 (B) 1947
 (C) 1950 (D) 1948

129. 'સહાયકારી યોજના સંધ'નો જનક કોણે હતો ?
 (A) હેસ્ટિંગ્સ (B) બેન્ટિક
 (C) ડેલહાઉસી (D) વેલેસ્લી
130. 'હિન્દ છોડો' લડત કોના નેતૃત્વ નીચે શરૂ કરવામાં આવી હતી ?
 (A) ગાંધીજી (B) લોકમાન્ય ટિળક
 (C) ગોખલેજી (D) નહેરુજી
131. જર્મનીમાં આજાદહિંદ રેડિયો સ્ટેશનની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
 (A) શાહનવાજ ખાન (B) અબદુલ ગફારખાન
 (C) સુભાષચંદ્ર બોડ (D) ગોખલેજી
132. કોના નેતૃત્વ હેઠળ જૂનાગઢ કબજે કરવામાં આવ્યું હતું ?
 (A) શામણદાસ ગાંધી (B) રસીકલાલ પરીખ
 (C) રતુભાઈ અદાણી (D) જેઠાલાલ જોખી
133. આપણા બંધારણનો અમલ કયારથી થયો હતો ?
 (A) 26, જાન્યુઆરી 1949 (B) 26, જાન્યુઆરી 1950
 (C) 26, જાન્યુઆરી 1947 (D) 26, જાન્યુઆરી 1948
134. લોકશાહી શાસન પ્રથાની ઓળખ કઈ છે ?
 (A) માનવવાદ (B) મૂળભૂત ફરજો
 (C) માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો (D) મૂળભૂત હકો
135. નીચેનામાંથી કયું ગૂહ કાયમી છે ?
 (A) રાજ્યસભા (B) લોકસભા
 (C) વિધાનસભા (D) સંસદસભા
136. જગતમાં સૌથી મોટી લોકશાહી ધરાવતો દેશ કયો છે ?
 (A) રશિયા (B) ચીન
 (C) ભારત (D) અમેરિકા
137. કઈ પર્વતશ્રેષ્ઠી 'બાધ હિમાલય' કહેવાય છે ?
 (A) હિમાન્ડ્રી (B) હિમાચલ
 (C) શિવાલિક (D) હિમપદ્ધ
138. ભારત કયા પવનોનો દેશ છે ?
 (A) પશ્ચિમભીયા (B) વ્યાપારી
 (C) મોસમી (D) નૈऋત્યના
139. કયા સરોવરના પાણીનો ઉપયોગ મીઠું પ્રકવવા માટે થાય છે ?
 (A) ચિંહા (B) પુલીકટ
 (C) વેંબનાડ (D) સાંભર
140. શાના લાકડામાંથી કાથો મળે છે ?
 (A) સામન (B) ચીલ
 (C) ખેર (D) દેવદાર
141. ભારતનું રાષ્ટ્રીય પ્રાણી કયું છે ?
 (A) સિંહ (B) વાધ
 (C) હાથી (D) જોડો
142. ગુજરાતના કયા જંગલોમાં રીંછ જોવા મળે છે ?
 (A) બરડા (B) બરડીપાડા
 (C) વાંસદા (D) તેદિયાપાડા
143. ભારતમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય કયું છે ?
 (A) પશ્ચિમ બગાળ (B) બિહાર
 (C) કેરલ (D) ઉત્તરપ્રેદેશ

144. ગુજરાતનું સૌથી મોટું શહેર ક્યું છે ?
(A) ગાંધીનગર   (B) અમદાવાદ
(C) સુરત   (D) વડોદરા

145. ભારતમાં સૌથી મોટો વ્યવસાય ક્યો છે ?
(A) વેપાર   (B) ઉદ્યોગ
(C) ખેતી   (D) વાહનવ્યવહાર

146. ગીર રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન ક્યા પ્રાણી માટે વિખ્યાત છે ?
(A) સિંહ   (B) કાળિયાર
(C) વાધ   (D) રીછ

147. ભારતમાં ક્યું પક્ષી સૌથી વધુ વજનદર છે ?
(A) ગરુડ   (B) મોર
(C) ધોરાડ   (D) ગીધ

148. ગુજરાત રાજ્યના હાલના રાજ્યપાલ કોણ છે ?
(A) કમલા બેનીવાલ   (B) નરેન્દ્રમોદી
(C) આનંદીબહેન   (D) શારદા પ્રશાદ

149. ભારતમાં કેટલા વર્ષના અંતરે વસ્તી ગણતરી કરવામાં અ
(A) 5 વર્ષ   (B) 10 વર્ષ
(C) 7 વર્ષ   (D) 4 વર્ષ

150. 'માનવ હક દિન' ની ઉજવણી ક્યા દિવસે થાય છે ?
(A) 10, ડિસેમ્બર   (B) 10, સપ્ટેમ્બર
(C) 5, સપ્ટેમ્બર   (D) 10, નવેમ્બર

SPACE FOR ROUGH WORK

પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરપત્ર ખંડ નિરીક્ષકને પરત કરવાના રહેશે. પ્રશ્નપત્ર જમા ન કરાવનાર પ્રવેશ માટે ગેરલાયક ઠરશે.